

Meditace o domově

«Navrať se!»

Trhl jsem s sebou, protože i já jsem byl osloven.

«Navrať se!»

Já nevěda, kam se navrátiti, ani kudy z té mráкотy vyjít, truchliti začnu; a aj, hlas potřetí volá: «Navrať se, odkuds vyšel, do domu srdce svého, a zavři po sobě dveře».

V tu chvíli jsem si přestal uvědomovat, že to je «pouhé» divadlo a že to říká herec. Rozbušilo se mi srdce.

Na druhý den jsem si znovu a pozorně přečetl příběh, který mne tak vzrušil. Komenský o «Labyrintu světa a ráji srdce» sám praví: «Není báseň, čtenáři, což čísti budeš, ačkoli básně podobu má: než jsou věci pravé, jimž vyrozuměje sám poznáš, zvláště kdo by mého života a příběhů něco povědom byl».

Z té četby se mi rozhostilo v mysli hojivé ticho. A v tom tichu jsem mohl přemýšlet o věcech podstatných.

O domově.

* * *

Doma, napsala mi svou představu jedna známá, doma je mi dobře, doma, to je tam, kde se cítím volně, nic nepředstírám a nebojím se...

Všechno špatné doma tak hned všichni pocítují a doma je přirozená snaha to zlé odstranit...

Všichni jsme si vlastní...

Všichni sdílíme toto místo...

Zajímám se o své blízké: začíná to tím, co dělá ten druhý celý den a co dělá potom doma, končí to u jeho lásek, trápení i tajných přání...

Doma se mi líbí a chci to mít hezké...

Všichni se podílejí na tom společném...

Věci mají svoje místo a jejich historie souvisí s historií mého života...

* * *

Domov je tedy místo bezpečí, kde jsi mezi svými a kde jsi neodstrkovaným podílníkem společného osudu. Člověk, který se v těch věcech vyzná lépe než já, mne upozornil, jak obsažný je v tomto ohledu pojem vlasti. Už jsem se nejednou přesvědčil, jak se vyplácí naslouchat jazyku, chce-li se člověk dopátrat skrytého smyslu. Ani tentokrát jsem nebyl zklamán: vždyť *vlast*, to je místo, kde je to pro mne pravé, *vlastní*, kde já sám jsem *vlastní mezi vlastními* a kde také mám «*vlast*», to jest moc a možnost vládnout nad svými věcmi. A je to místo, kam se *mohu* a *chci* vrátit, třebaš poslepu, jako poutník